

ZVON

Lepoznanski list.

Leto I.

Na Dunaji 1. aprila 1870.

List 7.

Skerb.

Nobeno mi teló
Nij žensko prelepó,
Da bi od tebe vanje
Obernil jaz okó.

A kaj ti čem ubog,
Sirota praznih rok!
Zató, zató ogibljem
Steže se tvojih nog.

Ne rečem ti nikdár:
Sereé podáj mi v dar;
Ponóšno mojo dušo
Naj rajši stré vihár!

A misli vse za té
Takó me, oh, skerbé,
Da jezik ti človeški
Tegà ne dopové!

Tebe ne dolžim.

Za vse, kar zdaj terpim,
Nič tebe ne dolžim!
To bodem jaz govoril,
Doklèr ostanem živ,
Prenagljen kar sem storil,
Da sam, da sam sem kriv!

Kakó jaz, oh kakó
Dvigáti smel okó
Do tvoje sem lepote!
Zakáj se, oh zakáj
Opil sem nje omote!
Kdaj up imél sem, kdaj?

Za tebe vse gori,
Bogati in mladi —
Krasotno vzraslih udov
Mladičem za té
Nij žal skerbij ni trudov,
Vsi k tebi hrepené!

Korák umičem v stran,
Po ternji ostrem gnan
K pokoju v grob tihoten;
A vse, kar zdaj terpim,
Molčé terpim samotén,
In tebe ne dolžim.

M—c.

Zorin.

VII.

21. julija.

Ne boj se, ljubi moj! nevarnost nij tolika, kolikoršna se tebi zdi. Saj me poznaš. Stan, v katerem sem ti pisal zadnje pismo, je pri meni kakor vročinska bolezen; ko je prebil bolnik najhujši čas, pa je nevarnost pri kraji. Moje serce, pa kaj moje? — človeško serce je, kakor razvajeno svojeglavo dete: zvezdo ti hoče imeti z nebá; vpije in joka ter z nogami bije, ker mu ne izpolniš želje. Zastonj ga tešiš in prepričuješ, da je nemogoče; ne posluša te, čuti se neizrečeno nesrečnega, samemu sebi se smili! — Pa pusti ga, naj vpije; ko se utruji, položi glavo, kamor je, zameži in zaspi. Ko se zbudi, vedelo bo komaj še, česa je malo prej tako silno želelo! Boj je krajši ali daljši, nazadnje pa vendar le pamet premaga — tudi pri meni.

Kaj meniš, da nijsem že sam vsega premišljal in pretresal, česar me prijateljski opominjaš? Vse se mi vidi zdaj drugače. Vseh teh sanjarij mi je kriva samo moja čudna domišljija in pa moje slabo oko, ki sta me že večkrat oslepila, kakor ti je znano, da sem našel podobnosti na obrazih, kjer jih nij bilo. Kako pa more obraz odrastlega dekleta tako podoben biti otročjemu obrazu? Domišljija, sama domišljija! Pa kako bi bila prišla sem? Nemogoče res nij, ali neverjetno. Brez skerbi torej bodi, preskerbni prijatelj! ne bom je iskal od mesta do mesta, od ulic do do ulic, ne bom popraševal po njej od hiše do hiše!

Prav veselí me, da se ti morem enkrat pametnejšega in modrejšega pokazati, kakor me ti misliš. Vidiš me, kakor mi kaže tvoje pismo, že čisto pogreznenega in pogubljenega; kako se boš torej čudil, ko prejmeš nenadoma tako mirno, tako modro pismo!

Ne bom je iskal! V tem sklepu me je poterdila tudi naslednja dogodba.

Seznanil sem se, pa kaj seznanil? — prijel se me je, in ne izpušči me več z lepa, zadnje dni čuden človek, kakoršnih še preveč redé vélika mesta — mlad stavec, ali star mladenič, ne vem, kako bi bolj dejal, dolzega, izmolzenega obraza, vdertih, zaspanih očij. Videti mu je, da je bil že vse v svojem življenji, morda še celó enkrat pošten človek, kateri je vse izkusil, vse užil, — človek brez upanja in straha, brez ljubezni in sovraštva, brez navdušenja in kreposti, mekuš na duši in telesi, sicer pa dobra duša! Ta se mi je vrnil in hotel biti moj maftre de plaisir; pa kmalu se je naveličal neukretnega učenja.

Peljal me je prvič in zadnjič v *château des fleurs*! Lep vert, poln krasnih, živobojnih, po noči umetno razsvetljenih cvetic, ki polnijo sè sladkim, omamljivim duhom mehki poletnovečerni zrak; ob stranéh germovje, tu pa tam vabeče klopí, na pol skrite v njem. Prijetna godba, ne preglasna, bolj za uho, kakor za serce, budi življenje in gibanje v drobnih nožicah, ki se tudi ne dadé predolgo prositi, v sijajni sobani se verté praznični pari, drugi jih pa gledajo. In plesalke? Laž na lici in v serci, ležjivi pogledi in nasméhi! Veš, kaj mi je, in kaj mi nij nevarno.

Kaj je ženska brez ženstva? Kaj je cvetica brez dišečega cveta? Zelišče, trava, hrana govedi! Da, ženske same ne vedó, kaj je njihova prava vrednost, njihova prava moč, da je le prerade iščejo v stvaréh, katere so pravemu možu vredne posmeha, ali še celó zaničevanja! Pa kaj? Ali mislimo vsi možje tako? Glej jih tam, ki se smučejo in verté, nočni metulji, okolo živobojnih, krepkodišečih, pa malo časa cvetočih rož! Če ženske dan denašnji niso, kakoršnih si želimo, ali imamo moški pravico, ostro jih soditi? Kaj nismo sami krivi, če ne vseh pa vsaj mnogih in ne najmanjših njihovih napák? Vsako ljudstvo, pravijo, ima vlado, kakoršne je vredno; tako ima, dejal bi, tudi moštvo v vsacem časi ženstvo, kakoršnega je vredno. Začnimo torej pri sebi!

Take misli, ki se pač slabo zlagajo s tem krajem, kateri je samo veselju in uživanju posvečen, šle so mi po glavi, ko sem na klopi zunaj sedel. Godba potihne, z njo ples v sobani; jaz se ravnám na odhod. Mimo sobane gredé kaj vidim? Ali se mi sanja? V kotu na divanu, na pol sedé na pol ležé, sloni, kakor kraljica, sredi svojih podložnih, — je li mogoče? ne, to ne more biti! — moja prikazen iz gledišča! Serce se mi skerči, gerlo se mi zadergne o tem pogledu. Če je pa to, pa bodi vsega konec! To je torej tvoja prikazen z nebés, to je tvoj ideal! —

Motil sem se. Moj tovariš, ki vse vé, vse pozná, razložil mi je na tanko in razgernil vse njeno življenje — meni malo mari, samo to, da je prišla še le pred dvema dnevoma z Laškega, storilo je konec moji zmoti. Bog daj, da bi se mi razšle tako vse zmote, vse sanje in sanjarije. Vogue la galère!

26. julija.

Kedó bi bil dejál, da bom kedaj otroke pestoval, in še tako kmalu! Zdaj vidim, da se mora človek res vsega nadejati, dokler živi. Naj ti v kratkem povem, kako sem prišel do té častne službe.

Evelino sem zadnje dni bolj in bolj zanemarjal, ker sem imel glavo družih stvari polno. Ženski ne moreš storiti hujšega, bodi si stara ali mlada, vse ti bo laže odpustila, delaj ž njo, kar češ, samo pečati se moraš z njo. Tudi z Evelino nij da bi človek onegávil, kakor bi bilo; ima svojo glavico, kakor katera si bodi. S konca, ko je videla, da nímam očesa zánjo, ogibala se me je, pa tako, da sem moral videti, da se me ogíblje, kakor bi hotela reči: ako ti nemaš časa zame, pa jaz tudi zate ne; če si ti lahko brez mene, jaz sem tudi lahko brez tebe. Prej me je po navadi že čakala pri hišnih vratih, kedar je vedela, da pridem; postavila se je tudi zdaj časi na prag, pa kakor zagleda, da grem in da sem jo videl, naglo izgine. Enkrat, ko sem jo hotel po prejšnji navadi gredoč pobóžati, oberne se na peti, kakor vertalka, in odide molcé strani, kakor bi hotela reči: pa še tega nij tréba! Zdaj sva pa zopet mir sklenila, in sicer tako. Zadnjič, ko pridem domú, najdem cvetice na mizi. Radoveden sem bil, kedo mi jih je prinesel, če tudi se mi je že malo dozdevalo. Kar se odpró vrata, in kakor ribica, šine Evelina v sobo ter mi verže pismo na mizo. Tudi prej je prestregla, kedar je mogla, katero, ter mi ga sama prinesla. To se vé, da me nikoli nij pozabila vprašati,

od kod je, ali je tvoje, ali čegavo, in kaj je notri? Zdaj mi ga je pa samo tako skoraj z jezo vergla na mizo, pa hotela zopet molčé smukniti iz sobe, kakor je prišla.

Ujamem jo ter prideržim, da si ne z lahka. „Čegave so te cvetice na mizi?“ vprašam. — „Prej so bile tistega, k jih je prinesel, zdaj so pa vaše.“ — „Pa kedo jih je prinesel?“ — „Kaj vam to mari! Če so vam po volji, pustite jih na mizi, če ne, pa jih verzite skozi okno; nihče se ne bo pritoževal.“ — „Kako bi mogel biti tako nehvaležen!“ — „Saj bi ne bili prvič, pa tudi zadnjič ne. — Pa pustite me, saj imate zdaj ene dni toliko opravka. Morda bi bil kedo hud, ako bi vedel.“ — „Samo ti huda ne bođi; drugo meni nič mari; tu le sem sedi, pa zopet enkrat pametno govoriva, kakor sva prej.“ Počasi se ji lice zvedri, sede k meni, in kmalu sva bila zopet stara prijateljca. To mi pa vendar še pristavi: „tacega moža bi jaz ne hotela imeti. Moj mož bi ne smel imeti nobene skrivnosti pred mano; zakaj pa, če nič hudega ne dela? Pa tistega tudi ne, da bi hodil z doma, kedar in kamor bi hotel! Kamor gre on, grem tudi jaz lahko, ali pa vsaj povedati bi mi moral, kam gre in kedar pride domú, da bi ne bila v skerbi. Pa vi možjé ste že taki, vse mora biti, kakor se vam zdi.“ — Potolažil sem jo, da ona bo gotovo tacega dobila; če pa tudi ne bo s konca po polnem tak, vedela si ga bo v kratkem prestvariti. S tem sva bila oba zadovoljna.

Zopet spravljena sva šla popoldne v zverinják, kamor Evelina najrajša zahaja. Ko greva pozno že nazaj, zagledava, ne daleč od doma na voglu, kakih pet let starega fantiča, ki je zanemarjen in raztergan slonel ob zidu ter tiho se jokal. Videlo se je, da bi bil rad prosil, pa si reva nij upal. Evelina ga gre vprašat, čegav je in kaj mu je. Nič se nijsta mogla prav umeti. Ko pridem bliže, slišim, da otrok nemški govori; edine posamezne francozke besede je znal. Ko ga vprašam o njegovem materinem jeziku, začne mi malo pogumneje praviti, da ima domá bolno mater, sestro in še mlajšega bratca, pa da némajo vsi skupaj kaj jesti. Ko povem Evelini, kar sem zvedel, prosi me, naj mu rečem, da naju pelje domú k bolni materi. Rad sem ji uslišal prošnjo, saj se je meni smilil otrok, kakor njej. Pelje naju v ozke ulice sè starimi, visokimi hišami; v najrevnejših eno gremo po temnih stopnicah notri gori pod streho. Stopimo v tesno, soparno sobo, na tleh leži ženska na sami slami, poleg nje čepi deklica, Evelinine starosti, z detetom v naročji, ki ga teši. Kamor človek pogleda, povsod pomanjkanje, revščina! Žena se skloni po konci. Ko jo prijazno obgovorim v njenem jeziku, začne mi sè slabim glasom tožiti svoj žalostni stan. Zgodovina je kratka. Prišla je z Nemškega z možem in otroki sem dela iskat. Mož ji na nagloma zbolil in v bólnici umerje; zdaj je bila sama brez pomoči v tujem mestu, zadnji krajcar izdan, obleka, postelja, orodje vse prodano, zdaj je čisto brez vse pomoči. Kmalu sem videl, da žena nema druge bolezní, kakor skerb in lakot. Ko bi bil videl Evelino, kako se je vertéla potem, ko sva se pomenila in posvetovala! Za pet let je bila na enkrat starejša. Dekle je iti moralo po derva in po mleko za otroka, ki je bil meni v varstvo

izroččen; fant nij bil za rabo; Evelina pa teče domú. Kmalu pride deklica z nakupljenimi stvarmi, in čez malo časa za njo Evelina, vsa obložena. Zadnji čas je bil že, ker midva z otrokom se nijsva bila mogla nič prav prijazniti; s konca je nekako preplašen molčal, potem pa začel tem krepkeje kričati, ko je videl, da nij v pravih rokah. Gotovo sem ga okorno deržal ter nerodno tešil in tolažil. Človek se mora vsega učiti, posebno pa moški. Evelina se je znala drugače vèsti ž njim. Komaj ga je vzela v naročje, umolkne mali kričáj, kakor bi bil v vodo padel. Pomirjenega izroči sestri, sama pa začne naglo razkladati prinesena jedila in pijačo; fant pa je od strani debelo gledal, ker nij kmalu videl kaj enacega. Jaz sem moral iti pred ognjišče, derv naklát in ogenj delat. Ko je že veselo pokalo in gorelo, grem klicat mlado gospodinjo, kakor mi je bilo rečeno, da otroku pristavi mleka. Ko je to opravljeno, gre hitro zopet nazaj po svojih opravilih, jaz pa sem moral pri ognjišči stati, ogenj netiti ter paziti, da mleko ne bi kipélo. Kakor začne vreti, to mi je bilo ostro ukazano, naj pridem pó-njo; še toliko zaupanja se nij stavilo v mé, da bi znal mleko od ognja odstaviti. Gorjé mu, kedór bo imel to za ženó! Ko je bilo vse gotovo, zberemo se okolo nizke mizice, ki jo je bila lepo pregernila in napravila; odkazala nám je bila vsacemu svoj prostor. Materi je bila prinesla od doma krepke juhe, kúretine in dobrega vina. Kmalu je bila žena poživljena in pokrepčana; rudečica se ji je vračala počasi na bleda lica. Kako je Evelina pitala otroka z gorkim mlekom, to bi bil moral človek videti! Res je šlo časi mimo — pa vse je bilo sproti obrisano. — Fantič in dekle nijsta imela družega dela, kakor pridno jesti; nič ji nij bilo treba priganjati. Posebno fanta je bilo veselje gledati, kako mu je šlo v slast. — O ti, ki si že vse užil v obili in preobili meri, kar ponuja življenje, ki si že vsega sit in presit, da te nič več ne veseli, nič ne mika, vem ti novo, do zdaj morda še čisto neznano veselje, po katerem te ne bo glava bolela, ne želodec, najmenj pa serce. Ne bo ti ga treba iskati daleč okrog; v sosedovi, morda še v lastni hiši ga najdeš.

Žalostne tolažiti, lačne sititi, žejne napajati, to je dobro delo, pa to je tudi prijetno, veselo, sladko delo. Le poskusi! O ko bi mogel sedeti tukaj med nami, moralo bi se ti otajati oterplo serce, samo če si človek, morda pa bi ti celó čez dolgo časa zopet enkrat rosilo okó. O ne sramuj se solze, priče, da imaš serce, da si človek! Glej, to je veselje, to je uživanje! Kralj tudi ne more imeti lepšega.

To je bila večerja! Platonov symposion tudi nij bil lepši, dasi je bilo zbranih toliko modrih in imenitnih mož. V tacih trenotjih bi si želel človek veliko bogastva. Koliko siromaštva bi mogel polajšati ž njim!

Domú gredoč mi je razkladala Evelina, kako in kaj bo za naprej. Materi preskerbi pripravnega dela, dekle ji mora pomagati doma, živati plesti in prati, fant pojde pa v šolo. Vsa premenjena je; nobena igrača je ne veseli več. Z materinim dovoljenjem je zbrala vso svojo slabšo obleko, zdaj se pa predeluje za otroke; česar manjka, to se dokupi. Ves dan je pri ljudeh; zdaj uči fanta brati, zdaj dekleta plesti, zdaj ima o-

pravem z otrokom; jaz moram pa iti ž njo, da tolmačim in pomagam, kjer morem, če tudi ji je težko ustreči. Večkrat me pokara, kakor pohvali; pa človek mora imeti poterpljenje z ženskimi.

Glej, tako uživa življenje tvoj prijatelj v grešnem Babilonu!

Boris Mirán.

Pravi uzroki francoske revolucije.

(Dalje)

Tem Montesquieu-jevim teorijam nasproti so se rodile druge, v svojem početku in v svojih nasledkih od njih bistveno različne — t. j. pravna filozofija, ki je v J. J. Rousseau-vu (1712—1778.) našla svojega navdušenega proroka, v Sieyès-ju svojega logičnega nadaljevalca,*) v narodnih zastopnikih 1793 l. svoje goreče zagovornike.

Rousseau se postavi na stališče, katero je nekak „status naturalis,“ neka absolutna naravna enakost vseh ljudi, katero vendar spet izpeljuje iz abstraktnega individua, iz človeka na sebi.

On misli, da je država postala vsled pogodbe teh posameznih enakopravnih individuvov, vsled socialne pogodbe, ki je čin splošne volje. A kakor volja narodova po prostem združenju osnuje državo, tako ima tudi edina ta narodova volja pravico, da vodi in vlada državo; zato je narod edin zakoniti vladar, in vsi opravniki v državi, če nosijo tudi krono, ti so samo uradniki, pooblaščenci suverénega naroda. Ta teorija narodove suverenitete je enako obernena proti kraljevemu absolutizmu, kakor proti človeški družbi, katera se opira na posamezne stanove, tedaj je čisto demokratna, revolucijska. O republikanski ostrosti tega nauka je zatemnelo kraljevo ime, s ponosne višine božje milosti se je kralj ponižal v izverševalca narodove volje; s tega stališča je bilo staro romansko kraljestvo, ki je zahtevalo oblast brez kake pogodbe in slepo pokorščino**), prav tako napad in zločinstvo na dostojanstvo suverénega naroda, kakor so bile svoboščine plemstva, duhovščine in korporacij zločinstvo na neizgubljne človeške naravne pravice.

Napoleon je nekdanj dejal o Rousseau-vu: „brez njega bi Francija ne bila imela revolucije.“ Če tudi so te besede preveč rekle, vendar imajo mnogo resnice v sebi. Rousseau pač nij vzbudil revolucijskih tendencij med francoskim narodom, ker so bile sad óne socialne in državne sisteme, ki je solze sejala in kri žela, — ali on je vse te tenden-

*) Dasi je Sieyès nekatere nauke Rousseau-va, na pr. o lastnini, in sicer po pravici zaverigel. Pis.

**) Zakoni so se razglašali v slovesni obliki: „ça veut le roi, ça veut la loi“ — kraljeva volja je zakon! Pis.

cije združil v terdno zvezano učno sistemo, ter to sporočil tedanjemu svetu in svojim nastopnikom.

V tem, da so njegovi spisi godili vladajočemu duhu tedanjega časa, da so se tako blagodejno ujemali z narodovim mišljenjem, v tem leži njegov neizmerni pomen za zgodovino francoske revolucije, ki se je zatorej v svojem daljnem razvoju vsa obračala po njegovih naukih, ter v ustavi 1793 l. tudi poskusila ideje njegovega „contrat social“ dejanski uresničiti.

Različna od obéh omenjenih sistem pravne filozofije, vendar obé podpirajoča, je pravna filozofija Voltaire-ja, enega najznamenitejših mož vseh časov in narodov, ki je več storil za dušni napredek in za osvoboditev človeštva iz verig nevednosti, vraž in ortodoksije, kakor cela legija ónih nčenjakov 16. in 17. stoletja, ki so v debelih folijantih nakopičili sad svoje velike pridnosti, katera je vendar bila brez vse razsodbe, ter ga zapustili nehvaležnim nastopnikom.

Voltaire je bil mož bistrega, merzlega razuma in neizmerne opazovalnega darú, kar je družil z mojsterskim jezikom in duhovitim dovtipom. S temi darovi se je boril zoper vse, kar je bilo zastarélega in zarujavélega v cerkvi, deržavi, človeški družbi ali vednosti, ter je izkušal to pred svetom uničiti. Ne toliko v tem, kar je sezidal, nego obilo več v tem, kar je poderl, so velike njegove zasluge, katere mu denes pač samo enostranski, kratkovidni in omejeno ortodoksni zgodovinarji kratijo.

(Dalje.)

Fr. Šuklje.

S i r o t i.

Cvetíca nerazvíta,
Rastoča verh planín!
Ti zapuščena, skrita
Poganjšaš sred pečín.

Nikdó te ne zalíva,
Nikomur nijsi mar,
Cvetíca ljubeznjíva!
Pa jaz ti bom vertnár.

Skernbó te bom zalíval,
Lepó te bom gojil,
Če tudi drug bo vžíval,
Ko cvét se bo razvíl.

Oj déte, déte zalo,
Nedolžno déte tí!
Sirota si ostalo,
Kedó za té skerbí?

Pa če nikdó na svetí,
Jaz bom pod skerb te vzél;
Le rasti v lepem cvéti,
Jaz bodem ga vesél.

Za blagor tvoj goreče
Bom prosil, angelj moj!
Če tudi tvoje sreče
Delil ne bom s tebój!

Njega nij.

Rože je na vertu pléla,
Péla pésemco glasno,
Živo v lice zarudéla,
Ko je stopil on pred njó.

„Daj mi cvetko, déte zalo!
Da na persi jo pripnèm,
Za spomín cvetico malo,
Predno v tuje kraje grèm.“

Kito cvetja mu je dala,
S cvetjem dala mu sercé,
Sama v vertu je ostala,
On po svetu šel od njé.

Rože je na vertu pléla,
Péla pésemco glasno —
Kaj, da verta več ne dela,
Kaj ne poje več takó?

Deklica oči povéša,
Vene jej obráz cvetóč;
Nekaj serce nje pogréša,
Solz jej pótok lije vroč.

Čez ograjo vertno gléda,
Mnogo mimo vre ljudij;
Deva bleđa, deva bléđa!
Njega od nikoder nij.

R. G.

L i p e.

Povest.

VI.

Med potom pak so mu zopet druge menj žalostne misli prišle. Saj je bil namenjen tje, kamor ga je serce vleklo. Mislil je, kako ga bode ljuba ljubó sprejela, kako bode vesela, da ga čez dolgo časa zopet vidi — ter proč so bili bridki čuti in morilne skerbi, katerih je bil kriv nemodri govor starega pastirja in sitni kašelj.

V prodajalnici gospé Križanove je sedela stara sama, ko je Lipe noter stopil. Nij bilo navada, da bi bil o tem času hodil; zato je vdova čuděč se vstala, delo odložila, in Lipe je moral dvakrat vprašati, kje je Marijca. Moral pa je še prej slišati od stare, kako slab je videti v lice, kako je izhujšal, da nij še zdrav itd. — predno je zvedel, da hčere nij domá, da najberže denes ne pride.

Kako bi človek nevoljen ne bil, ako se mu prijetno pričakovanje tako na nagloma v nič skadi! Kam je šla? Na neko veselico, k sorodnikom. Pa je vedela, da je on bolan bil! Pa bi bila tudi lahko slutila, da pride, in ostala domá! To nevoljo je Lipe tudi izrekel, morda ostreje, nego je mislil ali hotel. Morda zato ostreje, ker nij bil še prav zdrav, in bolni ljudje so bajè hudih muh. A gospa Križanova tega nij hotela umeti niti premisliti.

„To je pa vendar preveč, mladi gospod (sicer je rékala: gospod Filip), da hočete térjati, naj bi moja hči uro na uro stregla, kedaj boste prišli, in če boste prišli. Tega jaz ne bi pustila, ko bi tudi ona hotela. Saj sem vam že povedala, kaj bi najrajša videla, ker se bojim, da ne bo nič iz vsega.“

Lipe se popravlja, sedé na stolu, ter jezen glavo nazaj nasloní.

„Mati, — reče — vi ste malo sitni. Kaj mi zmirom to pripovedujete? Jaz vas ne morem siliti, da bi mi verjeli; vendar ona mi verjame, to vem.“

To je bilo Križanovi materi nekoliko preveč. Ona je bila mirna žena, previdna, ter z vsem svetom se je lehkó porazumela. In zdaj jej ta mladéncé očita sitnost! Imela je že ostro besedo na jeziku, pa izgovoriti je nij hotela še. Tako sta oba molčala, in obema je bilo neprijetno.

„Mati, — izpregovori on — samo to vas prosim, zmirom jej ne odgovarjajte. Pa učitelju vendar enkrat na ravnost povédite. Mene to tako strašno peče —“

Kašelj mu govorico ustavi. Žena ga pogleda z očesom, ki je ob enem naznanjalo materinsko skerb o njem in čuden sum zaradi njegovega bledega lica, ki je torej hotelo reči: ubožec, s teboj ne bo nič; ti ne bodeš dolgo živel!

„Njo tudi bolí — nadaljuje Lipe — ako jej zmirom samo dvom v serce sadite. Dvakrat se je že jokala, ko sva sama bila, pa mi nij mogla povedati, zakaj. Čemú upanje, ki jej ga jaz dajem, po malem zopet jmljete? Jaz vam prisézam . . .“

„Nič, nič ne prisezajte. Kar je božja volja, nobena prisega ne prenaredi. Tega pa ne terpim, ne zamerite, da bi mi vi nauke dajali, ali da me dolžite, kakor bi svojemu otroku serce težila. Jaz poznam svoje materinske dolžnosti, in če moja hči zdaj, ko je mlada in zdrava (beseda je bila zategnena, da je Lipe razumel, kam meri), néma samega veselja, ne škodi toliko, kakor ako bi kedaj sama in zapuščena bila na svetu in prilika izgubljena . . . saj veste, kaj vam hočem povedati. — Vi pa, gospod Filip, skerbite, da vas enake stvari ne bodo težile, da si zopet ljubo zdravje zagotovite; zdite se mi jako slabi, in zeló terdni nijste nikoli bili.“

A, tako! Od tod prihaja na nagloma ta merzlota! Tako si je Lipe mislil, in brídek čut mu je légel okolo serca. Stara je že tudi obsodila moje življenje, zato me odméta! In ona, deklica, morda — tudi! Morda je zaradi tega denes — nij domá?

Stara je govorila zopet o lehkíh stvaréh ter navadnih. Lipe je tih sedel, poslušal a ne slišal, naposled počasi klobuk vzél, niti se redno ne poslovil, in šel.

Med potom je mislil prvič denes, da je morebiti vendar res: prave ljubezni, ljubezni do — smerti nij. To je časi slišal, ljudi je poznal, ki so enako govorili, ki so se posmehovali in zaničljivo nosove vihalí, čuvši o ljubezni. Ali on je v serci čutil, da ljubezen je, da je resnica, da je neizmerna. Čutil pa je to on sam; kako bi družim ljudem v serca videl? Kako njej? Morda se ona samo dela táko; morda je vse hinavstvo; morda misli, kakor mati: možítev, drugo je v drugi versti. Koliko malih dokazov je imel zoper to, a ta hip je vse pozabil, in domislil se je te in te stvari, ki ga je v družem mnenji poterdila. In da si dokazov nij bilo,

verjel je po polnem, da se je nalašč odtegnila denes, ker je „lehko“ vedela, da pride. Hoče ga zapuščati.

Tako je mislil, in vse je gorelo v njem.

Voziček je nasproti po cesti priderdral. Četvero ljudij je na njem sedelo: Mari s svojo prijateljico, zdravnik in učitelj Gonoba, ki je ob enem bil za voznika. Vsi so ga — glasno pozdravili, ona je zarudela, nasmijala se, voziček pa je mimo drdral. Ozre se za vozom. Njena prijateljica mu je migala z belo ruto, a Mari se nij ozerla. To vendar glasno govori. In vsem, ki so bili na vozu, bila je njegova razmera s Križanovo Marijo znana, zakaj torej nij rekla za trenotje ustaviti?

Da, kako bi bil Lipe mogel vedeti, da se samo z jeze do učitelja, tega vsiljenca, nij ozerla? Dejála je učitelju njena prijateljica (to se vé po njeni prošnji na uho izrečeno) že predno so Lipeta srečali, naj konja poderži. Ali Gonoba je baš tačas z vajeti po konjskem hrbtu trênil, voz je mimo zdirjal. Zato se nij ozerla, — in — morda tudi za tega delj ne, ker se jej Lipe nij prav nič nasmijal, nego se tako gerdo deržal, da bog pomagaj, tako, kakor njegovemu čednemu obrazu nij bilo lepo. Tega obojega Lipe nij mogel vedeti. Ali že otroci iščejo „zakaj!“ ne samo filozofi in matematiki. Razložek med otroki in filozofi ter med kakovim zaljubljenim in po verhu še potertim Lipetom bi bil ta, da so oni srečni, kader mislijo, da je razlog najden, a tak mladoserčen človek nij. Človek je bašti bolj k hudemu nego dobremu nagnen, rajši slabo veruje nego dobro.

Kakor jej je Lipe prej pripovedoval in po polnem verjel svojim besedam, da je njena ljubezen njegovo življenje, tako je bil ta večer v svoji spalnici z neznano žalostjo hitro gotov s to sodbo:

„Ljubezen nij nič; nij je, — in potem tacem tudi življenje nij dosti prida.“

Pozno po noči se je stari oče Rodovščak s konjskega semnja pripeljal, in luč vidêč v sinovi izbi, prišel ga je še zmerjat, zakaj ne spi. — Kako bi spal?

In Mari? Domú je prišla nevoljna, ter mati o Lipetu nij kaj prijazno govorila. Svoje navadne nauke je dajala. Deklica, ko je sama bila, pomagala si je po ženski, — jokala je. Ona ga je ljubila. Kaj bi bila storila uboga dekllica, ko bi bila vedela, kako on zdaj misli! *J. Jurčič.*

Žila — premôgova.

(Maloméstna málenkost).

I.

Lipovščak je dosegel že blizu vse, kar po zdravi pameti zahteva od tega sveta zmeren človek, ki tudi nekaj vé, zna in more. V najboljših letih, priljudnega obraza, čverste rasti in poleg tega tudi že cesarsk kraljev služabnik pod brado s tremi zvezdami na vsaki strani ter z dol-

go sabljo v svitli nožnici do tál: to je gotovo že precèj! Da, Lipovščaku samemu so se za tistega časa, v katerem ga častitim bralcem jemljemo v misel, zdéle poslednje oménjene stvari: vojaška suknja, in kar spada k tej prilogi, skoraj preveč, — to se vé, da to z mnogih važnih uzrokov, kakor bomo kmalu slišali. Vendar je Lipovščak od tedaj, kar je daleč od svojega ljubega domovja bival v prijaznem kranjskem mesteci K . . . ., bridko pogrešal ene stvari, — stvari, s katero bi si izpolnil boléčo praznoto svojega serca. Oj, v serci, samo v serci, tam notri si čuti tako prazno votlino, da se mu zdí, ves robati svet bi se mu kakor vrtálka mogel sukati v njem; ali koliko, koliko laže na primer še kaka okroglouda deklica!

Necega večera po navadi Lipovščak sedi v gostilnici, premišljáje svojo žalostno osodo in brezmirno serce. Obraz mu zagrinja temen oblak, kateri mračno senco tako meče po sobi, da to zbudí tudi pozornost domače hčere, — imenujmo jo Majdela — da se ona ozre na Lipovščaka pomilujóč, sočutna in usmiljena, kakor je sléhernej terpečej duši. Ta pogled krotkih, deklških očíj mu je dovolj, da se vidno razvedrí njegovo lice. In še več. Ko celó zapazi, da nekaka skrivna otožnost teží tudi Majdela, ne more si tega razlagati drugače, kakor da mu ona pač vidi v serce, da je uganila, kaj ga tako tare, in da tudi skrivaj miluje siromaka njega. Vsak si utegne misliti, kako je on tega moral bití vesel. In res, tako se tolažéc, prečudno genljivo nabere obraz, položí polagoma desno na levo stran, ter z milim pogledom izkuša nasproti sedeči Majdeli dopovedati, da tudi pod vojaško suktnjo bije blago, nežno serce, česar tamkajšnje spoštljive meščanke menda nijso hotele posebno rade verjeti, kolikor je to stvar mogel vsaj on po svojih dozdanjih izkušnjah razgledati. Ko Majdela takrat hipoma vstane ter zbeží njemu izpred očíj, prešine Lipovščaka neka dóslej nepoznana radost, kajti prepričan je, da ga je Majdela tudi to umela ter samo zato se ognila, da bode po šegi vseh mladih deklet sama skrivaj laže premišljevala njega, ki jo je tako globoko genil, ter sanjala o njegovem serci in o družih tacih nežnih stvaréh, katere še utegnejo moški imeti za ženske. In v te misli ves zamaknen hipoma začuti, kako se mu nekaj prečudno ljubeznjivega skrivaj ter na tihoma plazi v serce, dokler mu v njem tako blažílno pozakotí ves zevajoči prostor. Povedimo na ravnost: Lipovščaku je v serci sedéla Majdela, kerčmarjeva hči!

V toliki nenadni sreči je Lipovščaku vse pretesno v kerčemski sobi. Ker nikogar družega nij, plača materi, in malo bojazljivo želí lahko noč, menèč, da bi se mu utegnilo videti na nosu, da jim je preljubo hčerko tako na tihoma zmeknil, ter jo kar s seboj nese — *horribile dictu!*

Potoma zmirom previdni Lipovščak na tanko premišlja, če se morebiti vendar nij prenaglil v sodbi, in če se ne motí v tako opolzli stvari, v svesti si, da na svetu nij težjega, kakor spoznati skrivnostno žensko serce. Ali kakor vse to obrača in tehta, kar je zdaj videl na svoje očí, vse ga še poterjuje v misli, da nij ljubeznjive Majdele ogre-

nil v serce, kakor bi pod koš povéznil kokoš, ki ven teščí, nego da jo je kot ubogo siroto sprejél v svoje nežno zavetje, kjer se brez dvombe rada in verlo dobro čuti, kakor ob deževji kaka véverica v toplem gnjezdu — ko bi se spodobilo tako primerjanje. In res, ali je bil slep kali, da tega do denes nij videl! Saj se je vendar tudi ona žalostno držala in sem ter tja bolj skrivaj še vzdihovala vselej, kader je na večer tako tožen nasproti nje sedéval! In on, terdoserčnik! še zmenil se nij, da bi jej vsaj nekoliko bil razodel svoje sočutje. Kaj si je res vendar utegnila misliti o njem? Nu, zatorej zdaj veljá, da odsléj ne zamudi, prepričati jo vse boljše vere o sebi, kar je bil do zdaj tako gerdo, tako neodpustno zamudil!

Prihodnji večer je tedaj Lipovščak bil spet na svojem starem mestí, pri „Gostniku“ recimo. In glej, Majdela je nocoj vidno razvedrena. Kako ne bi? On je bil vstopil z narjasnejšim obrazom. Kako bi drugačna mogla biti ona, katerej je vse samo do tega, da jo on uméje; da, kakor in kar on, tako in tisto čuti vse tudi ona. Tretji večer je Lipovščak bil še veseléjši in Majdela — žalostna! — Ná! kdor ženskih ne pozná, stal bi zdaj in debelo gledal. A Lipovščaku je tudi ta uganka tako lahka, kakor po svétu pogledati. — Saj je že stara, znana stvar, da največ preglavice imajo zaljubljeni, kakor to na primer izkuša zdaj on sam; da torej niti Majdela ne more biti brez vsega preslédka vesela. Tako je videl on vse naslednje večere, da je ona v pričó njega zaporedoma zdaj vesela zdaj žalostna, kakor sploh vsi zaljubljeni ljudjé, ki zdaj upajo, zdaj se bojé.

S kratka, Lipovščak domá vse te stvari, katere je zadnje dní videl in doživel, poseštéje in popriméri med seboj, ter pride do tega zeló povoljnega konca: prvič, da to, po čemer je on že toliko časa in tako željno hrepenel, to on zdaj — hvala bogu! — ima že pod svojo streho, v svojem serci; drugič, da ta sreča je tako rekoč mnogo večja njej kakor njemu, ker ona si je njemu v to milo pribežališče sama vsaj tako serčno priti želela, kakor bi jej ga on zdaj rad podal, — in tretjič, da bi tudi najmanjša dvomba o tem bila prava, gerda nehvaležnost k Majdeli, katerej je edina ter vsa sreča na zemlji po sedaj samo — Lipovščak!

Ali kakor siromak nema nikoli nič, a bogatincu, čim več ima, tem več in še rajše mu samo od sebe letí v naročje, tako od zdaj tudi Lipovščaku. Nekdaj popoldné, ko z lehkima nogama in še z lažjim srcem prikorači po ulici, namigne mu zeló pomenljivo že od daleč njegov znanec Brinovščak. Ta človek, posebno rad „in collegio tertius,“ imel je ter ima še poleg te hvale vredne lastnosti tudi ta spomina vredni božji dar, da mlademu svétu iz samih očij, z nosa in z družih tacih znamenj obraza pobira, kako je komu zlasti pri serci, čemur potlej pazljivo nareja dušek iz te nežne tesnobe na belí dan. Pridruži se, ter Lipovščaku na uho skrivnostno šepne: „čestitam, Lipovščak! čestitam. Srečo imaš — za boga!“

Lipovščak malo osupne, bolj menda od veselja kakor od strahú, ker takój se mu zdí, kam to hoče. Do zdaj je vsacemu zvesto prikri-
val

svojo sladko skrivnost. Samo en pot je mogoč, po katerem bi jo Brinovščak bil zvédel.

„Nič! meni se nevednega ne delaj! Jaz vé m vse, boljše od tebe. S teboj vred se veselím od serca. Pozdravlja te. — Z bogom!“

Lipovščak ga po roci hlastne. Sladka slutnja mu govóri, da od tega, ki je pri Gostníku kakor domá ter Majdela drevi in davi pred očmi, utegne za gotovo zvedeti svojo osodo. — „Kam se ti vendar tako mudí? Na poliček vina, če hočeš —“

Brinovščak zapali podano viržínko ter ga spremi h Gostníku. Za mizo v kotu se mu tesno primakne in začne: „da, to ti velím, Lipovščak! zdaj si že na konji! Pomisli, pomisli! Majdela, taka deklica — mlada, ljubeznjiva in zala, a poleg tega tako tiha in poštena, — duša tako dobra, tako globoko čutečega serca in — in tako bogata, toliko denarja! Zaljubljena vá-te, da je vsa zavišnéla, da v láse zapéka, da noč in dan samo o tebi presanja: sama mi je dejála! To je pri tacih stvaréh prvo in poglavitno, vse, drugo že potlej samo ob sebi pride. Vidiš, oča in mati, oba jo tako ljubita; če ona poreče, da bi samo s teboj bila srečna, meniš li, da bosta hotela in mogla kaj ugovarjati, ko si ne želita družega, kakor njene sreče? Naj me . . . . da, nič! Saj prav za prav tudi ničesar nij. Ta tvoja pasasta suknja se mi zdi kakor kak hudiček; nu — saj se dá vsak dan premeniti s kako drugo. Ta čas se tí že tu-le, tu-le pri nas tako kam pripraviš. To naj nič ne skerbí tacega, kakoršen si tí. Morebiti, jako lahko je, da tí še jaz kje kaj v tem pripomore. Kolikor se dá, zmirom tí bodem rad na róko, posebno kar se zdaj še od početka skrivnega tíče z Majdelo. Veš, ničesa ne skriva meni. Jaz imam nje serce, kakor na dlani. Zato se tudi zanašaj ná-me. Molčati znam, kakor sam hudič. — Tako je, vidiš, ljubi moj Lipovščak! Vse tí lepo kaže, vse govóri zá-te. Da sem jaz v tvoji koži, denes ta dan bi z nikomur ne menjal za prihodnjost, ki čaka zdaj tebe tako sijajna! Nu, reci sam: česa tí še manjka? Nič družega že ne, kakor same ljube Majdele; prav za prav niti Majdele ne!“

Lipovščak je pijan, ne od pijače, s katero si je samo Brinovščak v svojem dolzem govoru komaj sproti primakal suho gerlo, nego od same sreče, tolike in tako nenadne! Vse mu je moral verjeti! In to mu je tudi dovolj! Če je do zdaj védel, da ima Majdela sebi na serce že privezано kakor s tertó, uvérjen je zdaj, da jo ima tudi že pribito s terdnim žebljem. „Da, ljubi moj Lipovščak!“ reče Brinovščak, pred seboj prazno posodo vidéč, „kaj ne, prekleto ga bomo še serkali!“

Lipovščak na vse to veselje pokliče še poliček vina. Prinese ga Majdela.

Na mesto kacih beséd Brinovščak tovariša dregne v čevelj in pomežkne z očima.

Lipovščaku se od radosti serce zasmee. Ali Majdela neka nenaavadna otožnost nocoj leží na obrazi.

„Zakaj je pač tako žalostna?“ vpraša Lipovščak na tihem.

„Lej ga! Kako ne bi? Zaljubljenej biti v človeka, ter od njega niti vedeti ne, ali tudi —“

Lipovščak zadovoljno pokima, da ga je razumel.

„Zdaj je čas, da pričneš! Piši jej, naglo piši! Précej, še nocoj treba pisati. Eden — moški mora začeti! Ali počakaš, da ona — bedák!“

J. Ogrinec.

Literarni pogovori.

VII.

Ostanimo denes še malo pri gledišči, še marsikaj ima človek pri serci, pa ne sme vsega na ravnost povedati, da nij zamere. Gledišču je najprej treba iger. Odkod pa dobiti pripravnih? Za zgodovinske nam manjka zgodovine, za družinske pa — družine. Kader človek nema kake reči sam, gre je na posodo iskat. Začeli smo igre predstavljati. To bi ne bilo napačno, ko bi se le malo bolj izbiralo. Do zdaj je pa pri nas prestavil vsak, kar mu je ravno v roko prišlo, ne gledé, ali je igra sama na sebi kaj vredna, ali našim razmeram primerna. In torej se je zgodilo, da ima naša mlada Talija do malega same smetf, tako, da se človeku celó nepotrebno zdi, da bi jih pretresal, prijetno bi tako ne bilo. Posebno pa je zapeljálo marsikaterega neko rodoljubje, da so hodili po igre na Češko in na Poljsko. Ko bi bile te igre dobre, prav! Pa žalibog! da je pri naših bratih tudi revščina. Čehi in Poljaki posnemajo Angleže, Francoze in posebno Nemce, mi posnemamo pa njih. Ali bi ne bilo bolje iti do pervega vira, kjer je voda vendar čistejša, če tudi ne vselej po polnem čista?

Kedor hoče torej bogatiti naše siromaško dramatično slovstvo, pa ne more nič izvirnega spisati, naj dobro premisli najprej, kaj bo prestavljal, dobro naj pregleda igro, predno jo izvoli, ali je sama na sebi dobra, po dejanji in po obliki; ali ne žali zdrave pameti, dobrega okusa? ali ima v sebi kaj krepkega jedra, da nij sama zbirka praznih, puhlih šal za otroke in kuharice? Po tem naj pomisli, ali je primerna našemu gledišču, našemu občinstvu, — če je oboje, naj jo vzame in poslovéni, kjer jo dobi. Truda je — caeteris paribus — ravno toliko treba, da se prestavi slaba, kakor dobra igra. Prestavljajmo torej rajši dobre. To je sramota, recimo kar na ravnost, s čim se pita v eno mér naše ljudstvo, ki je pač vredno boljše hrane! Bati se je, da se mu nazadnje po polnem ne pokvari prirojeni zdravi okus, tako da na zadnje ne bo več vedelo, kaj je dobro, kaj je slabo. Kar so drugi vergli v smetf, to pobiramo mi z veseljem, to je naša hrana v praznik! — Gledišče bi moralo biti šola dobrega okusa, lepega vedénja; to se dá doseči tudi z majhenimi pripomočki; za to nij treba velikanske palače iz rezanega kamena, za to nij treba krasnih dekoracij in bliščečih kostumov. Tudi v leseni lopi je mogoče gledalcem pretresati ali povzdigovati serca. V kakem gledišči so

zagledali svet: Hamlet, Lear, Macbeth, Caesar, Romeo in Julija, Othello? Tudi nij treba ravno velikanske tragedije, tudi preprosta igra, da je le na sebi dobra, more blažiti, povzdigovati človeka. Pri nas se žalibog! ne misli na to.

Prestava je vendar tuje, izposojeno blago; naj bo še tako lepo, ne moremo se ga prav veseliti; s prestavami se jezik gladi in vadi, slovstvo se z njimi ne bogati; narod more svojo lastnino imenovati samo, kar je iz njegovih tál zrastle. Izvirne igre morajo torej biti naša glavna skerb; težka stvar, pa nemogoča ne. V nizkih kočah sè slamo kritih se veršé tragedije, kakor v svetlih palačah, saj človeško serce je vedno in večno enako. Samo verzi se v življenje, opazuj, kako ljudje terpé in se veselé; bodi človek s človekom, živi, čuti sam, če imaš serce, in ne bo ti manjkalo gradiva ne oblike za žaloigre, za resne in vesele. Kje je ljudstvo, katero bi imelo toliko zdravega, naravnega humorja, kakor naše? Opazuj, poslušaj ga, in komedije se ti bodo same pisale. Samo opazovanja je treba, kakor pravimo, to se vé, da tudi talenta, brez njega nij nič, poleg tega pa se mora človek učiti, vaditi. Nemogoče nij, gotovo, spisati tudi dobro igro brez Sofokleja, Aristofana, brez Calderona, Moliera in Shakespeara; ali če se čevljarji učé, pa bi se dramatiki ne! Ako si more človek pot okrajšati, zakaj bi si ga ne? Zlasti pa se nij ogniti velikana Shakespeara, kateri je začetek in konec vse dramatike. —

Dobro, da nam prostora primanjkuje, sicer bi nas morda premagala izkušnjava, da povemo kaj, kar nam že dolgo serce teži, in s tem razžalimo koga nehoté. Samo toliko: širi in žopiri se pri nas če dalje bolj v pisanji in dejanji neka sirovost, neotesanost, neka neplemenitost, da je človeka strah, kaj bo iz tega. Nekateri mislijo pri nas, kakor je videti, da sirovo, robato, neotesano — to je domače, to je narodno. Bog nas varuj take narodnosti! Kako bi se moral Slovenec tukaj veseliti vsacega časnika, ki mu pride iz domovine, zvesto ga brati od perve do zadnje vèrste, ter napajati se iz njega narodnega duha, kakor bi rad, kakor se sili, pa nij moči, nij moči! Ako je resnica, kar pravi Buffon: *le style c'est l'homme*, če je človek tak, kakoršno je pisanje, kaj čemo misliti? Bog daj, da bi bilo kmalu drugače!

S.

Listnica vrednikova. Gosp. G. A. Gorečan v Trebovljem. Pošta je nam z dostavkom: „retour unbekannt“ vrnila 4. in 6. list „Zvona,“ katerega smo bili Vam poslali. Če ste se preselili, blagovolíte nam svoje zdanje prebivališče oznaniti, ker si ne moremo misliti, da bi e. k. poštni urad smel sam ob sebi naročene novine vredništvom vračevati. Gospé L. P. v. L. — gni T. v L. — gni M. S. na R. — Osramočeni smo, prepričani, pregovorjeni, pa osramočeni! Človek ne sme prenašlo soditi. Prav iz serca nas veseli, da smo se motili, in radi očitno spoznavamo svojo krivico, ter prosimo odpuščanja. Zdaj „Zvon“ še le čuti, da ima terdno podlogo. Take drobne, mehke, nežne ročice znajo bolje podpirati, kakor najkrepkeje postí. Serčno hvalo! Nekomu pa, ki ima tudi veljavno besedo pri „Zvonu,“ vendar nij bilo prav, ko je bral prijazne dopise. Ta je stari, nepoboljšljivi godernjáč Boris Mirán! Kolikokrat nam je dejál, ko sva govorila o tacih stvaréh: e, pojdi, povsod

so enake; umetnost, narodnost pa nov trak na klobuku! Ženskih namreč nima nič kaj prav v čislih, bog vedi, zakaj ne! Zdaj pa molči, in jezi ga, kakor je videti. Že je namreč ostril pero, da bi bil tudi v „Zvonu“ ženskimi zabavljal; zdaj mu je veselje pokvarjeno. Nič ne škodi!

Čč. Dijaki v Marib. Serčno hvalo za telegr. voščilo! gni. A. V. v C. Pridhodnji mesec se prve številke gotovo ponatisnejo, zdaj nij še mogoče, „strike“ je še le na pol pri kraji.—g. V. O. v. N. Prejeli. Bodite brez skerbi!—g. M. S. v G. Težko je svetovati; sami imamo v tem neprijetne izkušnje; glejte, komu izročite stvar! —

Oznanilo.

Novi slovenski šaljivi list na Dunaji pride prvič na svetlo 24. dan aprila meseca tega leta. Izhajal bode na palovici pôle, od prilike na toliki velikosti, kolikoršno ima nemški šaljivi list „Figaro“, in to vselej 8. in 24. dan vsacega meseca, da se bode tako verstil z „Zvonom.“ List se bode imenoval „Pavliha,“ po šaljivi narodni osebi, ki je vsacemu Slovencu znana. „Pavliha“ bode v politiki brez ozira na desno ali na levo pravi Slovan, kakor se umeje samo ob sebi, in poleg tega oster zabavljivec na polji slovstva in okusa sploh tudi v javnem narodnem življenji. Kar je pri nas v teh krogih neumnega, smešnega ali napačnega, nič se ne bode njegovemu biču zdélo sveto, bodi si osoba ali stvar. Napake je najpervo treba spoznati, še le potem se dadé poboljšati. „Pavliha“ si je v ta namen že pridobil ter izkušal bode pridobiti si še novih pomočnikov. Kakor zdaj vsi šaljivi listi, donašal bode tudi on-satirične podobe, katere se na Dunaji laže boljše dobodo, nego v Ljubljani.

Céna mu bode za naročnino do konca avgusta letos 1 gld. a. vr., do konca decembra 2 gld. a. vr. — Ker izide v prvi polovici naročnine en list več nego v drugi, hoče uredništvo v drugi polovici to nadoméstiti dokladami k listu. — Naročnina se pošilja na Dunaj z naslovom: Fr. Levstik, Redakteur des slovenischen humoristischen Blattes „Pavliha.“ Wien, III., Ungargasse 39.

Slovenske novine se uljudno prosijo, da to oznanilo blagovolijo razglasiti po svojih listih.

Na Dunaji 1. aprila 1870.

Fr. Levstik,
lastnik in urednik.